

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: Színészek dolga

Forrás: Pesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1919. X. 27
(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Idő

'1919'

Személy

Színészek dolga.

(Az Operaházból elbocsátott tagok pöre. — A színházi fizetések. — Végre nem hajtott rendelet. — A Szentiványi éj a Városi Színházban.)

A kommunizmus elmúltával, a színházi szezon kezdetével az Operaház újonnan kinevezett direktora, új. *Abrányi Emil*, több tagot két heti felmondással elbocsátott. Az elbocsátás jogi alapjául az a szerződés-paragrafus szerepelt, mely egészen kivételes alkalmakkor — háboru, országos katasztrófa stb. — feljogosítja a színházat a rövides elbocsátásra. Az elbocsátott tagok persze nem respektálták ezt a jogi alapot és pörrel támadták meg az Operaházat. Az elbocsátottak közül négy tagnak — egy karmester, egy magánénekesnő, meg két ballerina — ügye most került tárgyalás alá a munkásügyi bíróságnál.

A tárgyaláson az Operaház jogügyi tanácsosának persze az volt az álláspontja, hogy joggal élt a szóbanforgó paragrafussal. A tárgyalás során azonban kiderült, hogy ez a felfogás nagyon is megingatható. A szóbanforgó paragrafust ugyanis például a kifizetésű, igazán éhbérért dolgozó ballerina azon hiszemből irta alá a szerződésnek többi pontjával együtt, hogy amennyiben annak foganatosítására sor kerül, az elbocsátás egyaránt sújt majd nagyot és kicsinyt. És ha már tényként meg is állapítható, hogy az ország jelenlegi helyzete katasztrófális, a kifizetésű — mint a jelen esetben is — a színház szolgálatában két évtizednél több időt eltöltött tag sehogyse tudja úgy értelmezni a helyzet katasztrófális voltát, hogy az megkíméli a nagyfizetésű tagot, ellenben romjai alá temeti a kifizetésűt. De különben is az a paragrafus vagy a színház valamennyi tagjára alkalmaztatik, vagy senkire. Az alperesek felhozták még, hogy az Operaháznak az a védekezése sem helytálló, hogy a kiadások csökkentése céljából kellett őket elbocsátani, mert hiszen majd minden egyes elbocsátott tag helyébe újat szerződített az Opera. A bíró honorálta ezt a felfogást atekin-

tében, hogy elrendelte a fent felhozottak dolgaiban a bizonyítási eljárást.

A másik állami színház, a *Nemzeti Színház*, ugyan a kényszer-paragrafus hatása örvén senkit el nem bocsátott, de viszont a tagok helyzete valami rózsásnak nem mondható. Fizetéseik ugyanis egészen siralmasak. 1500 és 2000 korona között levő fizetése alig pár tagnak van és azok is a színháznak és egyben a magyar színészetnek diszei. Ellenben a tulnyomó részének fizetése az ezer koronán alul van. Ezért hát *Ambrus Zoltán* igazgató nem is gondol arra, hogy érvényt szerezzen annak a szeptemberi rendelkezésének, melyet fölöttes hatóságának óhajára tett közzé; hogy t. i. az idei szezonban színészei közül senki más színpadon föl nem léphet és így mellékkereset után nem nézhet.

A magánszínházaknál, a kollektív szerződés folytán, határozottan jobb a helyzete a színészetnek, épen mert ott a tagok a szerződés alapján 15, illetve 30 százalékos fizetésfölemelést kaptak. Sőt a Vigszínház épen karácsonyra közzölte tagjaival, hogy január 1-től mindenki újabb 30 százalékos fizetésfölemelést kap; ami a korábbi kollektív szerződéses emelésekkel sokaknál 60 százalékos emelést jelent erre a szezonra. Viszont a Vigszínház szigorúan veszi a kollektív szerződésnek azt a pontját, mely szerint a szezon alatt a színházi tagok más színpadon nem játszhatnak. Pedig hogy a Vigszínház igazgatója, *dr. Faludi Jenő*, maga mennyire nem tekintí szívügyének ezt az elvet, mindennél jobban igazolja az az ötlete, amit a nyári szezon megkezdéséül tartogat. *Dr. Faludi* ugyanis június 15-én előadja a Városi Színházban *Shakespeare Szentiványi álom* című vígjátékát és pedig úgy, hogy az egyes szerepekre a legkülönbélebb színpadok színészeit válogatja össze. Május 15-én tulra ugyanis már nem szól a kollektív szerződés tiltó rendelkezése. Azonban ez a nyárra kényszerült, határozottan művészi öblet amellet szól, hogy a színészeknek túlzott, egyszínházhoz kötöttsége

sok-sok művészi tervnek a megölőjévé válhatik. Kétségtelen, a kollektív szerződésnek idevágó pontja revizióra szorul. Megemlítiük még, hogy a Városi Színházban tervezett nyári klasszikus előadásokat állandósítani akarják.